

23.11.2018

§ 210

Terapia- ja porealtaiden käyttökiellon ja uhkasakon asettaminen, Kuntoutussäätiö, Pakarituvantie 4-5

HEL 2016-013621 T 11 02 02 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Tapio Klemetti: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Lotta Kivikoski, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31595
lotta.kivikoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää Kuntoutussäätiön, Pakarituvantie 4-5, terapia- ja porealtaiden käyttöön liittyen seuraavaa:

Vireilletulo ja taustaa

Asia koskee Kuntoutussäätiön tiloissa, osoitteessa Pakarituvantie 4-5,00410 Helsinki, olevia terapia- ja porealtaita. Terapia- ja porealtaat kuuluvat samaan allasryhmään eli niillä on yhteinen vedenkäsittelyjärjestelmä.

Otettujen allasvesinäytteiden perusteella Kuntoutussäätiön altaiden veden laatu ei ole useissa tutkimuksissa täyttänyt sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksen uimahallien ja kylpylöiden allasvesien laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista (315/2002, allasvesiasetus) 3 §:n laatuvaatimuksia. Allasvesinäytteet on ottanut ja analysoinut Metropolilab Oy, joka on Eviran terveydensuojelulain nojalla hyväksymä laboratorio allasvesiasetuksen mukaisten tutkimusten tekoon.

23.11.2018

Allasveden kemialliset laatuvaatimukset ovat jatkuvasti ylittyneet trihalometaanin (THM) pitoisuuden osalta. Trihalometaanit ovat suurina pitoisuuksina myrkyllisiä ja niiden epäillään olevan pieninä pitoisuuksina karsinogeenisiä.

Kuntoutusäätiön altaiden veden THM-pitoisuuden tehostettu seuranta on aloitettu vuoden 2017 alusta, koska vuosina 2015 ja 2016 altaiden THM-pitoisuudet ylittivät toistuvasti laatuvaatimuksen ($\leq 50 \mu\text{g/l}$). Yhteenveto laboratoriotuloksista vuosina 2015 - 2018 THM-pitoisuuden osalta on liitteenä 1.

Vuoden 2017 aikana otetuissa näytteissä THM-pitoisuus ylitti laatuvaatimuksen terapia-altaassa viidessä näytteessä kuudesta ja porealtaassa kolmessa näytteessä viidestä. Kuntoutusäätiötä kuultiin allasveden laadun aiheuttamasta terveyshaitasta ja mahdollisesta määräyksestä tai altaiden käytön rajoittamisesta tai kieltämisestä 29.12.2017.

Vastineessaan kuulemiseen 26.1.2018 (liite 2) Kuntoutusäätiö ilmoitti ryhtyvänsä toimenpiteisiin allasveden THM-pitoisuuden alentamiseksi. Toimenpiteiksi ilmoitettiin mm. suodatushiekkan puhdistus, aktiivihiihen vaihto, UV-lampun vaihto, suodatinhuuhteluiden lisääminen, kemikaalisyöttöjen tarkistus, allasimurointien lisääminen sekä kävijöiden hygieniaohjeistuksen parantaminen ja tarkempi seuranta. Tehdyillä toimenpiteillä olikin hetkellinen vaikutus allasveden THM-pitoisuuksiin, jotka pysyttelivät raja-arvoissa helmikuusta toukokuuhun 2018.

Kevään ja kesän 2018 aikana THM-pitoisuus on kuitenkin noussut uudestaan raja-arvon tasolle ja useissa näytteissä ylittänyt raja-arvon. Toukokuusta elokuuhun 2018 otettiin yhteensä neljä näytettä kummatkin altaasta. Näistä näytteistä kahdessa THM-pitoisuus ylitti raja-arvon sekä terapia- että porealtaassa.

Kuuleminen uima-allasveden aiheuttamasta terveyshaitasta

Ympäristöpalvelut on kuullut Kuntoutusäätiötä uudelleen uima-altaiden veden laadun aiheuttamasta terveyshaitasta ja mahdollisesta uima-altaiden käyttökiellosta sekä uhkasakosta 27.9.2018.

Kuntoutusäätiö antoi vastineensa kuulemiseen 19.10.2018 (liite 3). Vastineessa tiiminvetäjä ***** mainitsee mm. seuraavat toimenpiteet: asiakkaiden peseytymisohjeiden tarkentaminen ja valvonta, suodatinhiekkosten huuhteluiden lisääminen, allasimuroinnin lisääminen, kemikaalisyöttöjen tarkentaminen, ilmanvaihtokoneen suodattimen vaihto, suodattimen suodatusmassan vaihto ja aktiivihiihinsuodattimen kierteiden vaihto.

23.11.2018

Ympäristöpalvelut katsoo, että ilmoitetut toimenpiteet kuuluvat pääsääntöisesti toiminnanharjoittajan omavalvonnan piiriin tai ovat luonteeltaan vedenkäsittelyjärjestelmän kuluviin osien uusintaa tai päivitystä. Lisäksi näitä samoja toimenpiteitä on mainittu jo aiempaan kuulemiseen annettussa vastineessa 26.1.2018 eli ainakin osa toimenpiteistä on toteutettu jo aiemmin.

Ilmoitetuista toimenpiteistä suodatusmassan vaihto ja aktiivihiihluodattimen kiteiden vaihto ovat suurempia toimenpiteitä, joilla saattaa olla vaikutusta veden laatuun. Massojen ja kiteiden vaihdot on ***** saadun tiedon mukaan tehty 19.2.2018. Keväällä ja kesällä 2018 otetut näytteet on otettu näiden toimenpiteiden jälkeen. Näin ollen ympäristöpalvelut katsoo, että terveyshaittojen ehkäisemiseksi terapia- ja porealtaat on asetettava käyttökieltoon.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ratkaisu

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto asettaa Kuntoutussäätiön terapia- ja porealtaat käyttökieltoon. Kiellon tehosteeksi asetetaan 20 000 euron suuruinen uhkasakko.

Perustelut

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi kieltää käyttämästä yleistä uima-allasta tarkoitukseensa (terveydensuojelulaki 29 §), jos sen vesi ei täytä terveydensuojelulain 32 §:n nojalla annettuja terveydellisiä laatuvaatimuksia. Terveydensuojelulain 32 §:n nojalla on annettu tarkempia säännöksiä veden terveydellisistä laatuvaatimuksista allasvesiasetuksen 3 §:ssä ja asetuksen liitteessä 1. Liitteen 1 mukaan THM-pitoisuus kloroformina saa allasvedessä olla korkeintaan 50 µg/l.

Kuntoutussäätiön altaista vuoden 2018 keväällä ja kesällä otetuista näytteistä kaksi ei täyttänyt allasvesiasetuksessa säädettyjä allasveden laatuvaatimuksia THM-pitoisuuden osalta. Näiden näytteiden perusteella voidaan todeta, että tehdyt toimenpiteet eivät ole olleet riittäviä veden laadun turvaamiseksi. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että Kuntoutussäätiön terapia- ja porealtaiden allasvesi voi aiheuttaa terveydensuojelulain 1 §:n mukaista terveyshaittaa ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi uima-altaat on asetettava käyttökieltoon.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi asettaa kiellon tehosteeksi riittäväksi katsomansa uhkasakon (terveydensuojelulaki 53 §). Uhkasakkoa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään. Uhkasakkolain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite (kielto) asianosaisen noudatettavaksi

23.11.2018

sakon uhalla. Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Uhkasakko voidaan tuomita maksettavaksi, jos asetettua käyttökieltoa rikotaan. Uhkasakon asettamista voidaan pitää tässä tapauksessa tarpeellisena, koska altaiden käyttö voi aiheuttaa terveysuojelulain 1 §:ssä tarkoitettua terveystahtia.

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi. Altaiden käyttö on sallittua sen jälkeen, kun ympäristöpalvelut on todennut, että toiminnanharjoittaja on tehnyt riittävät korjaukset terveystahtaan poistamiseksi ja toimittanut niistä selvityksen ympäristöpalveluille sekä osoittanut terapia- ja porealtaiden veden laadun täyttävän allasveden laatuvaatimukset.

Tiedoksi toimijalle

Jos edellä mainittu kiinteä omaisuus tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainitusta velvoitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle luovutuskirjaan otetuin maininoin tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on toimitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite. Valvontaviranomainen lähettää maanmittauslaitokselle tiedon kiinteistöstä (091-33-242-4) koskevasta päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Päätöksen tiedoksianto

Päätös toimitetaan Kuntoutussäätiölle saantitodistuskirjeenä.

Sovelletut oikeusohjeet

Terveysuojelulaki (763/1994) 1, 29, 32, 53 ja 56 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus uimahallien ja kylpylöiden allasveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista (315/2002) 3 ja 8 § sekä liite 1

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6, 8 ja 22 §

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Postiosoite
PL 58230
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

23.11.2018

Asia/5

Lotta Kivikoski, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31595
lotta.kivikoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuntoutussäätiö_THM_yhteenvedo
- 2 Kuntoutussäätiö_vastine_26012018
- 3 Kuntoutussäätiö_vastine_19102018

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Maanmittauslaitos / Kirjaamisa-
siat

Otteen liitteet

Hallintovalitus, terveydensuojelu-
lain mukainen päätös
Liite 1